

Privat protokoll från Tisdagsklubbens första sammanträde
den 9.4.1940.

Inledningsord av förf. Amelie Posse.

Red. Gustaf Strideberg meddelade om nazipropagandan på skolorna, att man i ett läroverk påträffat batonglager, spetsar med hakkors för tillämnade fanor, upprop med klumpiga germanismer som visar varifrån det hela kommer och under vad inflytande det står. Men man har även påträffat dokument, som visar organiserad nazistisk verksamhet i kårer, som bär det främsta ansvaret för statens säkerhet /Brun Marin/.

Frih. Jacob De Geer: Den stora pressen sprider visserligen ej de antiengelska nyheterna men bestrider dem heller ej. I affärskretsar märks redan inställning för affärer med Ryssland. Stort intresse för Abessinien men ej för Polen och Tjeckoslovakien. Vi måste arbeta för att återge pressen dess moraliska frihet, mota inskränkningarna i tryckfrihetsförordningen, skaffa material från de kuvade länderna. De nazistiska bladen bör behandlas som Ny Dag. Man bör vidta åtgärder mot Aftonbladet, se upp med den nazistiska verksamheten bland ämbetsmännen, särskilt officerarna. Pressen bör meddela missbruk, spionaget tas på allvar. Den som inte vågar ta risker i frihetsarbetet, bör inte vara med.

Professor ^{nlh} Ahnlund erinrade om det gamla uttrycket, att "efter mörkrets inbrott var det svårt att skilja vänner och fiender". Det är också svårt efter en mörkläggning sådan vi nu bevittnar. Svenska folket har förlorat förmågan att skilja vänner och ovänner åt. Tyskland är nu en fiende till Sveriges nutida och framtids mål, har visat dubbeltungat tillvägagående i finska frågan. En stor del av den svenska allmänheten incl. dess regering har förlorat förmågan att målsättning i politiken. Den tyska politiken är radikalt förändrad, endast maktens råa tillägnande. Det anses ej opportunt meddela svenska folket om utrotandet av Polens kultur, det kunde störråra handelsförbindelser med Berlin. Men ägnar samma utrymme åt Göbbels som åt Chamberlain och visar en ödesdiger moralisk skygghet, som utplånar skillnaden mellan rätt och orätt. Den tendensen finns nu även i vänsterpressen, t.ex. i Vesternorrlands Allehanda. Det är av vikt att få till stånd en undersökning av den tyska propagandan. Nu gäller det på allvar att stå rycken och ej svika Norge eller låta oss drivas över i ett annat läger.

Red Stridsberg: Vi måste upprätta en central för undersökning av den nazistiska propagandan, en nämnd att börja med.

Grev. Posse föreslog nytt möte.

Rektor Beth Hennings ville ha fram de omtalade papperen.

Red. Stridsberg: Myndigheterna har försökt mörklägga dem.

Rektor Hennings: Värdefullt få veta, om det finns lärare på listorna.

Rektor C. Sjövall liknande yttrande.

Red. Stridsberg: Det mesta är i myndigheternas händer sedan lång tid. 1,000-tals namn. Påpekade också, att Tyska akademien i München utdelar belöningar åt lärare och forskare i Sverige. Nationen har intet som ger dess vilja en förnuftig inriktning.

Förf. Anna-Lena Elgström: Man får i radion inte säga "bestialiska barbarer". Var har vi kyrkan? Kvinnorna? Fredshälsens kvinnor? Vi måste göra en hänvändelse till England om vad vi behöver. /I radion?/

Rektor Evers /?/: Vi vill köpa våra samveten fria, men har vi kommit därhän att vi vill lida med vårt broderfolk? Vi har sympati men är vi färdiga att handla? Pressen bör företräda äktsvenska intressen.

Dr Gerner: En informationsbyrå vore bra, för information /kontrapionage i alla former/ och aktion i form av hänsynslös propaganda för friheten.

Dr Poul Bjerre: När Titanic sjunker, betyder det inte mycket om vi står på höger eller vänster sida. Neutraliteten kan kanske vara en liten räddningsbåt.

Kyrkoherde Gustaf Ankar: Kyrkan är ett mångtydigt begrepp, de kristnas skara ej homogen, en del präster har visse nazisympatier. Vi har som kyrkofolk intet att frukta från västmakterna men allt av nazibolsjevismen. De flesta är dock varken med Tyskland eller England, utan enbart svenskar.

Fröken Anna Lindhagen: Vad görs för att påverka regeringen, så att ej denna slapphet mot nazismen blir alltför utpräglad?

Förf. Marika Stiernstedt: Var och en tycks ha sin egen linje. Låt oss komma till sak! Låt oss gå fram hänsynslöst, sprida tryck och tidningar som Nyheter från Storbritannien, Nordens Frihet, Trots allt!

Härefter kom mötet in på praktiska åtgärder för distribution av cirkulärskrigelser o.d. genom en särskild byrå. Nytt möte utlystes till den 12.4.

Där medverkade dr Ivar Harrie, redaktör Torsten Tegnér, förf. Gurli Hertzman-Ericson m. fl. nya talare och där och den 14.4 samt den 23.4 ordnades praktiska arrangemang.